

תכנית אסטרטגית רב-שנתית לפיתוח שדרות ויישובי עוטף עזה

הצעה להחלטה

מחליטים,

בהמשך להחלטות ממשלה מס' 1998 מיום 31.8.2014, מס' 1963 ו- 1965 מיום 10.8.2014, מס' 1897 מיום 24.7.2014, מס' מס' 1846 מיום 13.07.2014 ומס' 1114 מיום 29.12.2013, ועל יסוד הנמקות העדיפות הלאומית הקבועות בהחלטות אלו והמפורטות בהחלטה זו להלן, לפעול להעמקת ההשקעות והסיוע הממשלתי לאזור שדרות ועוטף עזה, וזאת במטרה לעודד צמיחה כלכלית ולחזק את ההתיישבות באזור בכלל, וביישובי הקו הקדמי סביב רצועת עזה בפרט, כדלקמן:

כללי

1. הגדרת האזור

"יישובי עוטף עזה" - לעניין החלטה זו, הם אזור שדרות רבתי והיישובים במועצות האזוריות אשכול, חוף אשקלון, שדות נגב ושער הנגב אשר בתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח של עד 7 ק"מ מגדר המערכת סביב רצועת עזה, כפי שנקבעו בהחלטות ממשלה: מס' 4460 מיום 22.3.2012, מס' 2766 מיום 27.1.2011, מס' 2341 מיום 1.8.2004, מס' 2704 מיום 14.11.2004, מס' 2173 מיום 4.7.2004, מס' 1708 מיום 27.5.2007, מס' 3493 מיום 15.5.2008 ומס' 1470 מיום 25.3.2007.

"יישובי קו קדמי" - לעניין החלטה זו בלבד, הם היישובים אשר בתיהם, כולם או חלקם, במועד קבלת החלטה זו, נמצאים בטווח של עד 4 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, כמפורט בנספח א'.

שדרות – פיתוח כלכלי-חברתי

2. פיתוח תשתיות ומבני ציבור

להורות למשרד הבינוי והשיכון לשדרג תשתיות ותיקות ולהקים מוסדות ציבור, לרבות, שצ"פים ופארקים, אולמות תרבות וספורט, מתקנים עירוניים וכדומה, בשדרות, בכפוף לתכנית עבודה שתאושר על ידי המשרד, בהיקף כולל של 125 מלש"ח. לצורך יישום סעיף זה, יעביר משרד האוצר למשרד הבינוי והשיכון סך של 125 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים (2015-2018), 30 מלש"ח בכל אחת מהשנים 2015-2017 ו- 35 מלש"ח בשנת 2018.

3. הקמת אזור תעשייה

משרד הפנים יבחן את האפשרות לשינוי יעוד של כ- 150 דונם בשטח העיר שדרות לייעוד תעשייה מלאכה ומסחר. בהתאם, יפעל מינהל אזורי פיתוח במשרד הכלכלה לתכנון מפורט ופיתוח של שטח זה. לצורך כך, יקצו משרד האוצר ומשרד הכלכלה 46 מלש"ח בפריסה הבאה (במלש"ח):

2019	2018	2017	2016	2015	
7	7	7	5	2	מ. האוצר
6	6	6			מ. הכלכלה

4. עצמאות כלכלית

א. משרד הפנים יקצה 45 מלש"ח כמענק מיוחד לעיריית שדרות, בפריסה על פני שלוש שנים (2015-2017). לצורך כך, יעביר משרד האוצר למשרד הפנים תקציב תוספתי בהיקף של 35 מלש"ח, בפריסה על פני שלוש שנים כאמור. משרד הפנים יקצה מתקציבו 10 מלש"ח בפריסה האמורה. המענק כאמור ינתן בנוסף ומבלי לפגוע בכל מענק אחר לרשות, לרבות מענקי איזון ומענקים שנקבעו בהחלטות ממשלה קודמות בעניין העוטף.

ב. המשרד לפיתוח הנגב והגליל יקצה לעיריית שדרות, הנמצאת בתוכנית הבראה, סך של 2 מלש"ח, בפריסה על-פני 4 שנים (2015-2018), לטובת התקשרות עם פרויקטור ו/או יועץ, אחד או יותר, שיסייע לעירייה ביישום התוכניות הכלולות בהחלטה זו, ולטובת פיתוח כלכלי של העיר. לצורך כך, יעביר משרד האוצר למשרד לפיתוח הנגב והגליל תקציב תוספתי בהיקף של 2 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים כאמור.

5. סיוע בשכר דירה

בהמשך לפעילות הממשלה לעידוד מגורי סטודנטים בשדרות, כאמור בהחלטת ממשלה מס' 1964 מיום 10.8.2014, להורות למשרד לפיתוח הנגב והגליל לגבש נוהל פומבי ושוויוני להשתתפות בשכר דירה בשנים 2015-2016, על מנת לעודד הגירה חיובית של משפחות וסטודנטים לשדרות. הנוהל יופעל באמצעות הרשות לפיתוח הנגב, ויכלול את הקווים המנחים הבאים:

א. סיוע בשכ"ד לסטודנטים - יינתן סיוע בהשתתפות בתשלומי שכר דירה לכ-320 סטודנטים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה, במוסדות להכשרת הנדסאים וטכנאים ובמכללות להוראה, ומתגוררים בשדרות. הסיוע יהיה בסך של עד 500 ש"ח לחודש למשך שנה ליח"ד.

ב. סיוע בשכ"ד למשפחות - השתתפות בתשלומי שכר דירה ל- עד 200 משפחות העוברות להתגורר בשדרות, בסך של עד 900 ש"ח לחודש, לבית אב, למשך שנה.

לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד האוצר למשרד לפיתוח הנגב והגליל תקציב תוספתי בסך של 3.8 מלש"ח לטובת הסיוע לסטודנטים ו 4.32 מלש"ח לטובת הסיוע למשפחות, בפריסה על פני שנתיים (2015-2016). תקציב מחויב שלא ימומש יועבר לשנת התקציב 2017 בהתאם למנגנון העברת העודפים הקיים.

6. סבסוד עלויות פיתוח בשדרות

להנחות את משרד האוצר להקצות סך של 20 מלש"ח למשרד הבינוי והשיכון, בשנת 2015, לטובת מימון עלויות פיתוח עפ"י הוראות תכנית המתאר בשדרות, בהתאם לתוכנית שתתואם בין משרד הבינוי והשיכון, רשות מקרקעי ישראל ועיריית שדרות.

7. מכללת ספיר

א. ביטחון כלכלי - הממשלה רושמת לפנייה את הודעת הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה לפיה תוענק רשת בטחון למכללת ספיר במקרה ותחול ירידה חדה בהרשמת סטודנטים לשנת לימודים הקרובה (תשע"ה).

ב. בטחון פיזי - הממשלה רושמת לפנייה את הודעת הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה לפיה ות"ת תקצה בשנת התקציב 2015 תקציב בסך של 3 מלש"ח לטובת הצבת מרכיבי בטחון פיזי במכללת ספיר בהתאם לתכנית שתציג המכללה ואשר תאושר על ידי ות"ת.

8. מרכזי צעירים

להורות למשרד לפיתוח הנגב והגליל להרחיב את תוכנית מרכזי הצעירים, בשדרות וביישובי עוטף עזה, על פי המתווה הבא:

א. להקצות תקציב נוסף למרכזי הצעירים הקיימים, לרבות מרכז הצעירים באשכול, ולהרחבת היקף הפעילות בהם.

ב. לצרף את יישובי עוטף עזה בהם לא פעילים מרכזי צעירים למרכזי צעירים עירוניים סמוכים, ולהקצות את התקציבים הנדרשים לצורך הרחבה זו.

לצורך כך יקצה משרד האוצר למשרד לפיתוח הנגב והגליל תקציב תוספתי בסך של 1.8 מלש"ח בפריסה שווה בכל אחת מהשנים 2015 עד 2017 (600 אלש"ח לשנה).

9. חידוש ופיתוח תשתיות ביוב ומים

בהמשך לפעולות ולתוכניות הסיוע הקודמות בדבר חיזוק תשתיות הביוב ביישובי עוטף עזה, יקצה המינהל לפיתוח תשתיות ביוב (להלן: המילת"ב) סך של עד 13 מלש"ח לצורך פיתוח תשתיות הביוב בשדרות, בפריסה תלת-שנתית (2015-2017). בתאום עם משרד האוצר ניתן יהיה להסיט תקציבים בין השנים. מקורות המימון של התקציב יהיו ממקורות המילת"ב, ויוקצו בחלוקה של 60% מענק ו-40% הלוואה. תקציב שלא ינוצל במסגרת החלטה זו יוחזר לתקציב המילת"ב לצורך הקצאתו על-פי נהלי המילת"ב.

להנחות את משרד האוצר להעמיד תקציב תוספתי לרשות המים, בפריסה תלת-שנתית (2015-2017), לצורך טיפול והקמה של תשתיות מים בשדרות, בסכום של 17 מלש"ח. כמו כן, להנחות את רשות המים, במסגרת סמכותה ובכפוף להוראות כל דין, לפעול לאיתור גוף מוסמך שיבצע את הפרויקטים הנדרשים בתחום תשתיות המים בשדרות. ביצוע הפרויקט והעברת המימון בגינו ייעשה על פי נהלי הממונה על התאגידים ברשות המים, לעניין תמיכה בפרויקטים בתחום המים.

התקציבים כאמור יועברו בכפוף לעמידה בהוראות חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001 והחלטות מועצת הרשות לענין התאגוד המרחבי. התקצוב הנ"ל הינו מעבר ליתרות התקציב שאושרו בהחלטות ממשלה קודמות וטרם מומשו.

10. מתקני טיהור שפכים

א. להנחות את משרד האוצר לתקצב, עד ליום 31.12.2014, את המינהל לפיתוח תשתיות ביוב שברשות המים, בסך של 3.9 מלש"ח, לטובת מענק להסדרת תקצוב בינוי המט"ש התעשייתי-סניטרי המשותף לעיריית שדרות ולמועצה האזורית שער הנגב.

ב. משרד הפנים יקצה 1 מלש"ח למועצה האזורית שדות נגב, וזאת בכפוף לכך שהרשות תסדיר את תשלומיה בגין מט"ש פארק התעשייה נע"ם. לצורך כך, יעביר משרד האוצר למשרד הפנים תקציב תוספתי בסך 1 מלש"ח בשנת 2015.

ג.

תכנית להתיישבות ולהרחבה דמוגרפית של היישובים הכפריים בעוטף עזה

11. תוכנית עבודה להרחבה דמוגרפית

להנחות את המשרד לפיתוח הנגב והגליל, בתיאום עם המועצות האזוריות בעוטף ועם משרד הבינוי והשיכון, לגבש, בתוך 45 יום, מתווה מפורט להקמת בתי אגודה, מתחמי דיור זמניים ושיפוץ יחידות דיור, כולם לרבות מענה מיגוני, כמפורט בסעיפים 12-15 להלן, בהתאם, בין השאר, לפילוח ביקושים, צפי הפיתוח ביישובים השונים וקביעת קריטריונים לפריסה ביישובים. המתווה יכלול פירוט של תמהיל, היקף ולוחות זמנים להעמדת האמצעים כאמור ביישובי העוטף, באופן שימנע כפילויות ויאפשר מיצוי של אמצעים אלו באופן מיטבי.

12. בתי אגודה

לעודד קליטת תושבים ביישובי המועצות האזוריות, באמצעות הקמת "בתי אגודה", קרי יחידות דיור שיושכרו לתושבים בשכר דירה מפוקח לתקופה קצובה, שלאחריה או במהלכה יוכלו לרכוש את יחידות הדיור, ולהשתקע באופן קבוע ביישוב, תוך קבלת זיכוי בגין תשלומים שכבר שילמו כשכר דירה, והכל בהתאם לאמור להלן:

א. להורות למשרד הבינוי והשיכון ולמשרד לפיתוח הנגב והגליל להעמיד סיוע לרשות האגודות השיתופיות הנכללות בהחלטת מועצת מקרקעי ישראל מספר 1315 מיום 31.12.13, בעניין "בניה למגורים באגודות ישובים חקלאים". הסיוע ינתן בהתאם לנוהל שגובש מכוח סעיף 3 בהחלטת ממשלה מספר 741 (דר/25) מיום 17.09.2013, בשינויים שיידרשו בהתאם לנסיבות העניין, ובכלל זה בתיקונים הבאים:

- ביישובי הקו הקדמי ינתן סבסוד פיתוח בשיעור של 100%, אך לא יותר מ- 180,000 ש"ח ליח"ד, וכן מענק בסך 350 אלש"ח ליח"ד, שניהם לעד 150 יח"ד.
- ביתר היישובים ינתן סבסוד פיתוח בשיעור של 85%, אך לא יותר מ- 140,000 ש"ח ליח"ד, וכן מענק בסך 170 אלש"ח ליח"ד, שניהם לעד 50 יח"ד.
- יחידת הדיור תושכר לתקופה של עד 5 שנים בשכר דירה מפוקח.

ב. לצורך כך, יוקצו, בכל אחת מהשנים 2015 ו-2016, 30.5 מלש"ח, שיועברו כתקציב תוספתי ממשרד האוצר למשרד לפיתוח הנגב והגליל לכיסוי מענקי הבינוי. 5.25 מלש"ח יוקצו, מדי שנה, מתקציב משרד הבינוי והשיכון, לטובת סבסוד עלויות הפיתוח (סה"כ 71.5 מלש"ח, בפריסה על פני שנתיים, לטובת מרכיבי הבינוי וסבסוד הפיתוח גם יחד). יובהר כי התקציב לסבסוד הפיתוח בסעיף זה יבוא כהשלמה לסבסוד הניתן מכוח החלטת ממשלה 4192 מיום 29.12.12, עד לשיעור הנקוב בסעיף זה.

13. בתי קבע

א. להורות למשרד הבינוי והשיכון להעמיק את סבסוד הוצאות הפיתוח לבנית בתי קבע ביישובי עוטף עזה שבתחום המועצות האזוריות, וזאת הן למגרשים שטרם פותחו והן למגרשים מפותחים שטרם שווקו במועד קבלת החלטה זו. שיעור סבסוד הפיתוח יהיה, ממועד קבלת החלטה זו ועד ליום 31.12.2018, כמפורט להלן:

- ביישובי הקו הקדמי - שיעור הסבסוד יהיה 100% אך לא יותר מ- 180 אלש"ח ליח"ד, לעד 200 יח"ד.
- ביתר היישובים - שיעור הסבסוד יהיה 85% אך לא יותר מ- 140,000 ש"ח ליח"ד, לעד 245 יח"ד.

ב. לצורך הסבסוד כאמור יקצה משרד האוצר למשרד הבינוי והשיכון, בשנת 2015, סך של 19.3 מלש"ח בהרשאה להתחייב לשנים 2015-2018 על מלוא התקציב. פריסת המזומן תהיה בהתאם למימוש.

יובהר כי התקציב לסבסוד הפיתוח בסעיף זה יבוא כהשלמה לסבסוד הניתן מכוח החלטת ממשלה 4192 מיום 29.12.12, עד לשיעור הנקוב בסעיף זה.

14. שכונות מגורים זמניות לקליטת תושבים חדשים

א. להטיל על משרד הבינוי והשיכון והמשרד לפיתוח הנגב והגליל, להקים מתחמי יבילים לטובת דיור זמני למתיישבים חדשים ביישובי עוטף עזה שבמועצות האזוריות כמפורט להלן. המשרדים יוכלו לבצע את ההקמה באמצעות החטיבה להתיישבות.

- ביישובי קו קדמי - להקצות 16 מלש"ח לטובת הצבת כ- 40 יבילים, במימון המדינה (עלות היביל ועלות הפיתוח).

- יתר היישובים - להקצות 9 מלש"ח לטובת הצבת כ- 40 יבילים במימון משותף של המדינה והיישוב, כדלקמן: עלות היביל: 49% מענק מדינה, ו-51% במימון הרשות המקומית, היישוב או התנועה המיישבת; עלות הפיתוח: המדינה תישא בעלות הפיתוח.

ב. לצורך כך יעביר משרד האוצר למשרד לפיתוח הנגב והגליל סך של 25 מלש"ח, בשנת 2015. המשרד לפיתוח הנגב והגליל יעביר למשרד הבינוי והשיכון חזר על הוצאות פיתוח, בהתאם לביצוע.

ג. לצורך ישום הסעיף, להורות למשרד הבינוי והשיכון ולמשרד לפיתוח הנגב והגליל, לפרסם נוהל אשר יבחן ויסדיר את אמות המידה והתנאים להעמדת הסיוע. הנוהל יתיחס, בין היתר, לתנאים הבאים:

- המועצה תתחייב להשכיר את המבנה היביל לתקופה של עד 3 שנים למתיישב/למשפחה.

- לישוב תוכנית מאושרת שניתן להוציא מכוחה היתרי בניה למבנים האמורים, ובכפוף להוצאת ההיתרים כאמור.

- המבנה היביל יושכר אך ורק למתיישבים חדשים אשר התגוררו ביישוב הרלוונטי לא יותר מחצי שנה במצטבר על פני תקופה של שלוש שנים, בטרם אישור נוהל זה. זאת, למעט עולים חדשים, כהגדרתם על פי נהלי משרד העלייה והקליטה, לגביהם תקופת המגורים הרלוונטית תהיה עד שנתיים וחצי במצטבר.

- שכר הדירה אותו ישלם הדייר יהיה שכר דירה חודשי מפקח, בהתחשב בשכר הדירה הממוצע הנהוג ביישוב, ובשומה שתערך על ידי המשרדים. שכר הדירה ייגבה, על פי הכללים הנהוגים בגבית שכר דירה ממבנים יבילים.

- מבנים יבילים שיירכשו במימון מלא על ידי המדינה, ישארו בבעלות המדינה והמדינה תגבה בגינם שכר דירה כאמור. מבנים שיירכשו במימון חלקי של המדינה, יהיו בבעלות הרשות המקומית, בתנאי שהיא מימנה 51% לפחות מעלות המבנה, והרשות תיגבה את שכר הדירה בגינם.

15. השמשת יחידות דיור

המשרד לפיתוח הנגב והגליל יקצה, בשנים 2015-2017, סך כולל של 5 מלש"ח לטובת השמשה (שיפוץ) של יחידות דיור ביישובי המועצות האזוריות בעוטף עזה, לרבות השלמה של מרכיבי מיגון תקיניים, וזאת לצורך העמדתם לרשות מתיישבים חדשים, בהתאם לנוהל שיגבש המשרד כאמור בסעיף 14 לעיל ובשינויים המפורטים להלן:

- תקציב ההשתתפות המקסימאלי יהיה עד 100,000 ש"ח ליחיד, כולל מע"מ, לא כולל מרכיב

המיגון. תקציב ההשתתפות המקסימאלי במרכיבי מיגון, ככל שיידרשו, יהיה 95,000 ש"ח ליח"ד.

- יינתן תיעדוף ליח"ד שלהן פתרונות מיגון קיימים.
 - המועצות תהיינה מחויבות להשתתף בהוצאות השיפוץ.
 - המועצות תתחייבנה כי היחידות יאוכלסו במתיישבים חדשים.
- לצורך כך, יקצה משרד האוצר למשרד לפיתוח הנגב והגליל תקציב תוספתי בסך 5 מלש"ח, בפריסה על פני שלוש שנים (2015-2017).

16. תוכנית להעצמה קהילתית וחברתית ביישובים

במטרה לחזק את האטרקטיביות של יישובי העוטף למתיישבים חדשים, יפעיל המשרד לפיתוח הנגב והגליל תוכנית לחיזוק קהילתי של יישובי עוטף עזה שבתחום המועצות האזוריות. לצורך כך, יקצה המשרד לפיתוח הנגב והגליל, סך של 7 מלש"ח, ממקורותיו, בפריסה על פני שלוש שנים (2015-2017). עם זאת, יתרת תקציב מחויבת שלא תמומש עד לתום שנת 2017, תועבר לשנת התקציב 2018 בהתאם למנגנון העברת העודפים הקיים.

17. סבסוד שכ"ד ביישובים הכפריים

לעודד מגורים של סטודנטים והגירה של משפחות ליישובים במועצות האזורית בעוטף, בדגש על יישובי הקו הקדמי באמצעות הענקת סיוע בעלויות שכר הדירה ביישובים אלו הסיוע יינתן על ידי המשרד לפיתוח הנגב והגליל, כדלקמן:

- א. סטודנטים ביישובי הקו הקדמי - תינתן השתתפות בתשלומי שכר דירה לכ-400 סטודנטים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה או במוסדות להכשרת הנדסאים וטכנאים, ומתגוררים ביישובי הקו הקדמי. הסיוע יהיה בסך של עד 500 ש"ח לחודש למשך שנה ליח"ד. התקציב הכולל לצורך יישום סעיף זה יעמוד על 2 מלש"ח.
 - ב. משפחות - תינתן השתתפות בתשלומי שכר דירה לכ-200 משפחות שיעברו להתגורר ביישובי עוטף עזה שבתחום המועצות האזוריות. הסיוע יהיה בסך של עד 900 ש"ח לחודש למשך שנה לבית אב. התקציב הכולל לצורך יישום סעיף זה יעמוד על 2.16 מלש"ח.
- המשרד לפיתוח הנגב והגליל יגבש נוהל פומבי ושוויוני להשתתפות בשכר דירה כאמור, אשר יופעל באמצעות הרשות לפיתוח הנגב. המקורות התקציביים, בסך 4.16 מלש"ח, למתן הסיוע כאמור, יהיו מהמקורות הבאים: 2 מלש"ח מתקציב המשרד לפיתוח הנגב והגליל ו 2.16 מלש"ח תקציב תוספתי שיועבר ממשרד האוצר למשרד לפיתוח הנגב והגליל בשנת 2015. יובהר כי הסיוע והתקציב יופעל בשנת התקציב 2015. תקציב מחויב שלא ימומש, יועבר לשנת התקציב 2016 בהתאם למנגנון העברת העודפים הקיים. כמו כן, יצויין כי לצורך הקצאת תקציב זה, יהא רשאי המשרד לפיתוח הנגב והגליל לעשות שימוש בתקציב למימוש החלטת ממשלה 741 מיום 17.9.2013 בעניין "תכנית אסטרטגית לעידוד וחיזוק ההתיישבות".

18. חידוש ושדרוג תשתיות ביישובים הכפריים

לשקם ולשדרג תשתיות, ביישוב הכפרי ומבני ציבור ושטחי ציבור, ביישובי עוטף עזה שבתחום המועצות האזוריות, באמצעות החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית. הפעילות כאמור תבוצע בהתאם לתוכנית עבודה שתגובש על ידי שר החקלאות ופיתוח הכפר, בתיאום עם השר לפיתוח הנגב והגליל, שר הבינוי והשיכון, המועצות האזוריות בעוטף והחטיבה להתיישבות ובכפוף למסגרת הכוללת של תקציב התוכנית ותיעדוף יישובי הקו הקדמי:

- א. לטובת יישובי הקו הקדמי - סך של 110 מלש"ח, מהם 80 מלש"ח שיועברו באופן מידי ו-

30 מלש"ח שיועברו עד ליום 15.1.2015 או עד שבועיים מאישור תקציב המדינה לשנת 2015, כמאוחר בין השניים.

ב. לטובת יתר הישובים - סך של 74 מלש"ח, מהם 40 מלש"ח שיועברו עד ליום 15.1.2015 או עד שבועיים מאישור תקציב המדינה לשנת 2015, כמאוחר בין השניים, ו-34 מלש"ח שיועברו עד ליום 15.1.2016 או עד שבועיים מאישור תקציב המדינה לשנת 2016, כמאוחר בין השניים.

מקורות המימון לתקצוב הפרוייקט יהיו כדלקמן: 25 מלש"ח מתקציב משרד החקלאות ופיתוח הכפר בשנת 2014, 25 מלש"ח מתקציב משרד הבינוי והשיכון בשנת 2014. התקציבים כאמור יעברו מהמשרדים למשרד ראש הממשלה (תקנת החטיבה להתיישבות), תוך 14 יום. ייתרת התיקצוב תגיע ממקורות משרד האוצר בהתאם לפריסה התקציבית המפורטת לעיל.

19. מיתוג ופעילות שיווק לתמיכה במהלכי הפיתוח הדמוגרפי

המשרד לפיתוח הנגב והגליל יפעל לגבש תוכנית מיתוג, בסך של 1.75 מלש"ח בפריסה על פני שנתיים, מהם 0.75 מלש"ח בשנת התקציב 2015 ו-1 מלש"ח בשנת התקציב 2016, לטובת פיתוח תדמיתי, ולטובת פעולות שיווק וקידום שיתמכו בתוכניות ובכלים שנקבעו בהחלטה זו לטובת הרחבה דמוגרפית של מספר תושבי עוטף עזה, בדגש על חיזוק האחיזה של תושבי האזור ביישובי הקו הקדמי.

תיעדוף וחיזוק הפעילות הכלכלית והתעסוקה באזור עוטף עזה

20. תיעדוף במכרזים ממשלתיים אל מול ספקי חוץ

להטיל על שר האוצר לתקן את תקנות חוק חובת המכרזים (העדפת תוצרת הארץ), התשנ"ה-1995, בהוראת שעה, כך שלמשך 5 שנים ממועד תיקון התקנות, תינתן העדפה במכרזי רכש ממשלתי לטובין שיוצרו במפעלים הממוקמים ביישובי עוטף עזה, אל מול טובין מיובאים, בהתאם לעקרונות הבאים:

- טובין מאזור עוטף עזה - טובין מתוצרת הארץ שיוצרו ביישובי עוטף עזה.
- יישובי עוטף עזה - כמשמעות בהחלטה זו.
- יצור- יחשב הפקה של טובין או שינוי מהותי (substantial transformation) לרבות שינוי מהותי כפול (double substantial transformation), שכתוצאה ממנו התקבלו טובין חדשים או שונים.
- להצעות לרכישת טובין מיישובי עוטף עזה תינתן העדפה בהתאם לתקנות משנה 3(ד) עד (ח) לתקנות, במסגרת אמת המידה של המחיר, ובלבד שמחירם אינו עולה על מחיר הצעות לרכישת טובין מיובאים בתוספת של 20%.
- אופן מתן העדפה - האופן הקבוע בתקנות חוק חובת המכרזים (העדפת תוצרת הארץ), התשנ"ה-1995.

21. קידום אזורי תעשייה ומרכזים מסחריים

- א. להנחות את מינהל אזורי פיתוח במשרד הכלכלה לסבסד, בשנים 2014-2016, את הוצאות הפיתוח באזורי תעשייה ביישובי עוטף עזה אותם מפתח או יפתח מינהל אזורי פיתוח, בשיעור סבסוד שלא יפחת מ-75%.
- ב. להנחות את מינהל אזורי פיתוח במשרד הכלכלה לתגבר את פעולות השיווק וקדם השיווק

באזורי תעשייה ביישובי עוטף עזה. משרד האוצר ומשרד הכלכלה יתקצבו פעילות זו ב 500 אלש"ח, כל אחד, בכל אחת מהשנים 2015-2017 (סה"כ 3 מלש"ח).

ג. (1) להנחות את מנהל אזורי פיתוח במשרד הכלכלה לפעול לפיתוח ולשדרוג תשתיות באזורי תעשייה קיימים ביישובי עוטף עזה, על פי תכנית עבודה וקריטריונים שיקבעו.

(2) להנחות את משרד הכלכלה לפעול לפיתוח פעילותם העסקית של מרכזים מסחריים קיימים, על פי תכנית עבודה וקריטריונים שיקבעו.

לצורך יישום סעיף זה יקצו משרד האוצר ומשרד הכלכלה, כל אחד, 6 מלש"ח ב-2015 ו-3 מלש"ח ב-2016 (סה"כ 18 מלש"ח).

ד. להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לבחון את הסדרי התנועה הנדרשים בצומת הסמוך לאזור התעשייה אבשלום ולפעול במסגרת מגבלות התקציב להכללת תכנון וביצוע ההסדרים הנדרשים במהלך שנת 2015.

22. פחת מואץ

להטיל על שר האוצר לבחון, בתוך 90 יום, מתן הטבת מס בדמות ניכוי פחת מואץ לנישומים באזור עוטף עזה, בגין מכונות וציוד שירכשו וישמשו בייצור הכנסה בשנות המס 2015-2016, בשיעורים שיקבע שר האוצר.

23. מענקי מחקר ופיתוח בתעשייה

להנחות את שר הכלכלה ואת שר האוצר לתקן את תקנות התמלוגים המותקנות מכוח סעיף 21 לחוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, התשמ"ד-1984, כך שחברות תעשייה מסורתית הפועלות ביישובי עוטף עזה, ואשר קיבלו או יקבלו מענקים בתקופה שבין 1.1.2013 לבין 31.12.2016, יהיו פטורות מתשלום תמלוגים בגין מענקים אלו, ובלבד שהיקף השנים בהם ניתן הפטור לחברות אינו עולה על חמש שנים. חברת תעשייה מסורתית, לעניין זה, תוגדר כתאגיד אשר קיבל מענקים והוא מסווג בידי ועדת המחקר כתאגיד שעיקר פעילותו בענף תעשיות הטכנולוגיה המסורתית או בענף תעשיות הטכנולוגיה המעורבת המסורתית, כהגדרתם בידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

24. מענקי מרכז ההשקעות

להורות למנהל מרכז ההשקעות להביא בפני מינהלת מרכז ההשקעות הצעה לתיקון כללי המינהלה, כך שתתאפשר הכרה בשיעור שיעלה על 50% בהשקעה במבנים, ביחס לכלל ההשקעה המזכה במענק, למפעלים הנמצאים ביישובי עוטף עזה וכן לבחון אפשרות תיקון הכללים, כך שתינתן הכרה בהשקעות נוספות למפעלים הנמצאים ביישובי עוטף עזה. לצורך כך יקצה משרד האוצר 10 מלש"ח, בהרשאה להתחייב, ומשרד הכלכלה 10 מלש"ח, לשנים 2014-2016.

25. חוק עידוד השקעות הון

להורות לשר הכלכלה ולשר האוצר לפעול לתיקון החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 כדלקמן:

א. לתקן את סעיף 40ג (ג) לחוק ואת סעיף 3 לתוספת הראשונה לחוק כך שמפעלים ביישובי עוטף עזה יהיו זכאים למענק השקעה למפעלים בנגב.

ב. לתקן את חלק א' סעיף (5) לתוספת השניה לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959, כך שיתנו מענקים גם למפעלים באזורי תעשייה ביישובי עוטף עזה ששטחם פחות מ-100 דונם. לצורך יישום סעיף זה, יקצה משרד האוצר למשרד הכלכלה תקציב תוספתי בסך 10

מלש"ח בהרשאה להתחייב, ומשרד הכלכלה יקצה 10 מלש"ח מתקציבו, שניהם בפריסה על פני שנתיים (2015-2016).

26. עידוד יזמות וקידום עסקים קטנים ובינוניים

להטיל על הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה לפעול לעידוד וקידום פיתוח העסקים הקטנים והבינוניים ביישובי עוטף עזה, לרבות באמצעות יעוץ בעניין פיצויים ממס רכוש, הקמת חממות עסקיות אזוריות וארגוני חברים לעסקים. פעילות הסוכנות כאמור תבוצע בפריסה על פני שלוש שנים (2014-2017). לצורך כך, יקצה משרד האוצר למשרד הכלכלה תקציב תוספתי בסך 7.6 מלש"ח, בהרשאה להתחייב, בפריסה על פני שנים אלו.

27. עידוד מסחר מקוון בקרב עסקים קטנים ובינוניים במסגרת המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית"

במטרה לסייע לעסקים ביישובי עוטף עזה להרחיב את פעילותם והכנסותיהם ולהגיע לקהלים נוספים, ובהמשך להחלטת ממשלה מס' 1046 מיום 15.12.2013 בדבר המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית", וכחלק מהפעולות לחיזוק הצמיחה במשק באמצעות הטמעת כלים טכנולוגיים בעסקים ולעידוד מסחר מקוון, להטיל על מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה (להלן: "הסוכנות"), להפעיל, בתוך 30 יום, תכנית אשר גובשה עם ראש מטה "ישראל דיגיטלית" והמשרד לפיתוח הנגב והגליל לצורך סיוע לבעלי עסקים קטנים ובינוניים ביישובי עוטף עזה להגדיל את מכירותיהם באמצעות מסחר מקוון ושיווק באינטרנט, וזאת בהתאם לכללים וקריטריונים שיקבע מנהל הסוכנות. לשם ביצוע התכנית יוקצה, בשנת 2014, סך של 6.4 מלש"ח, בחלוקה שווה בין משרד הכלכלה, מטה ישראל דיגיטלית במשרד ראש הממשלה, המשרד לפיתוח הנגב והגליל ומשרד האוצר (1.6 מלש"ח כל אחד).

28. כפל סיוע במסלולי הכשרה ובמסלולי תעסוקה

להטיל על משרד הכלכלה לפעול לתיקון הוראות המנכ"ל הרלוונטיות כך שעסק או חברה ביישובי עוטף עזה אשר מקבלים מענק קליטה בגין עובדים בהתאם להוראת מנכ"ל מס' 1.2 - "מסלול הכשרת עובדים תוך כדי עבודה בענפי התעשייה והשירותים (On the Job Training)" יהיו זכאים גם לסיוע במסלולי תעסוקה הפועלים מכח הוראות מנכ"ל 4.17 ו-4.18 בגין אותם עובדים ובמשך אותה התקופה בה ניתן להם מענק הקליטה כאמור.

29. המכללה הטכנולוגית ע"ש ספיר

להורות למשרד הכלכלה להעביר תקציב חד פעמי בסך 500 אלש"ח למכללת הנגב על שם ספיר, שהיא המכללה הטכנולוגית היחידה באזור המוכרת ע"י המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה ובמדע (מה"ט), על מנת לאפשר לה, בין היתר, תגבור שעות לימוד, הנחיה והצטיידות, וזאת בכפוף לעמידת המכללה בכל נוהלי ההכרה והתקצוב של מה"ט. לצורך כך, יוקצו בשנת 2014, 350 אלש"ח ממשרד האוצר ו 150 אלש"ח ממשרד הכלכלה.

30. תעסוקה

א. להורות למשרד הכלכלה להעמיד תקציב ייעודי לצורך ביצוע הסבה מקצועית של אקדמאים שאינם מועסקים ואשר מתגוררים ביישובי עוטף עזה. לצורך יישום סעיף זה, ובכפוף לניצול מלא של התקציב בתקנה הקיימת לעניין זה במשרד הכלכלה, יעביר משרד האוצר למשרד הכלכלה סכום כולל של 480 אלש"ח, בפריסה על פני שנתיים (2015-2016).

ב. להורות למשרד הכלכלה להגדיל, בשנים 2015 ו-2016, את השתתפות המשרד בהחזר הוצאות נסיעה עבור משתתפים שמקום מגוריהם ביישובי עוטף עזה והלומדים במרכזי הכשרה מקצועית של המשרד או בקורסים מתוקצבים המופעלים מטעמו. לצורך כך יקצה משרד האוצר 200 אלש"ח למשרד הכלכלה, בפריסה על פני שנתיים.

ג. להורות למשרד הכלכלה להעמיד תקציב ייעודי לצורך הקצאת שוברים לתושבי יישובי עוטף עזה, במסגרת הוראת מנכ"ל משרד הכלכלה 12.1 לעניין תכנית למתן שוברים להשתתפות בתשלום בקורסים להכשרה מקצועית לקראת השתלבות בעולם העבודה. לצורך יישום סעיף זה, ובכפוף לניצול מלא של התקציב בתקנה הקיימת לעניין זה במשרד הכלכלה, יעביר משרד האוצר למשרד הכלכלה תקציב תוספתי בסך 500 אלש"ח בכל אחת מהשנים 2015 ו-2016.

ד. להנחות את שירות התעסוקה לתגבר את מערך הייעוץ וההכוונה המקצועית לדורשי עבודה ביישובי עוטף עזה. לצורך כך, יקצה משרד האוצר תקציב תוספתי בסך 155 אלש"ח, בשנת 2015, לתקציב שירות התעסוקה.

31. תיעדוף מיוחד לעוטף עזה בענייני משרד הכלכלה

להורות למנכ"ל משרד הכלכלה להקים ועדת חריגים במשרד הכלכלה, בה יהיו חברים מנכ"ל משרד הכלכלה, היועץ המשפטי של המשרד וחשב המשרד, אשר בסמכותה יהיה לאשר החרגה של עסקים מיישובי עוטף עזה מתנאי הוראות מנכ"ל של משרד הכלכלה (להלן: הוראות) וכן לאפשר אישור בקשות חדשות תוך מתן פטור לחלק מן הדרישות בהוראות או להקלה בהן - והכל בתנאי שנשמרת מטרת ההוראות או האישור על אף הפטור או ההקלה, ובתנאי שהטעמים המיוחדים לקביעת הפטור או ההקלה יהיו קשורים במצב הביטחוני השורר באזור נשוא החלטה זו.

32. תיירות

א. משרד התיירות יסייע בפיתוח הכלכלי והמינוף התעסוקתי ביישובי עוטף עזה באמצעות עידוד הקמת עסקים תיירותיים. משרד התיירות יפרסם חוזר מנכ"ל המעניק 24% החזר כמענק מהשקעה על הקמה ו/או הרחבת יחידות אירוח ו 30% החזר כמענק על הקמה ו/או הרחבת עסקים קטנים תיירותיים. המענקים יינתנו מהתוכנית המאושרת בהתאם לחוזר המנכ"ל. לשם כך משרד התיירות יקצה 3 מלש"ח, מתקציבו, בפריסה על פני שלוש שנים (2015-2017).

ב. משרד התיירות יפעיל חממות תיירות ביישובי עוטף עזה, באמצעותן יזמים ועסקים בענף התיירות יקבלו יעוץ מקצועי ממומחים בענף בנושאים שונים כגון: שיווק, תפעול, ניהול ויעוץ סטטוטורי טרם ההקמה. למטרה זו יקצה משרד התיירות יקצה סכום של 250 אלש"ח, מתקציבו, בפריסה על פני שלוש שנים (2015-2017).

תוכנית מערכתית לחיזוק ענף החקלאות

33. פרוגרמה חקלאית מורחבת ליישובי עוטף עזה ויישומה

להטיל על שר החקלאות ופיתוח הכפר, בתיאום ועל פי תבחינים שיקבעו על ידי המשרד עם רשות מקרקעי ישראל, להכין פרוגרמות אזוריות ופרוגרמות יישוביות כנגזר מהן עד ליום 1.6.2015. הפרוגרמות תתבססנה על תקן גודל נחלה באזור, עד 80 דונם, ומספר נחלות התואם את מגמות ותכנית הצמיחה הדמוגרפית ביישובים. לצורך מימוש סעיף זה יוקצו 0.5 מלש"ח,

מתקציב משרד החקלאות ופיתוח הכפר, בשנת 2015.

34. העברת מכסות חלב ליישובי עוטף עזה במשק השיתופי

משרד החקלאות ופיתוח הכפר יפעל להתקנת תקנות לפי חוק תכנון משק החלב, התשע"א - 2011, עד ליום 31.12.2014, לפיהן יתאפשר נידוד מכסות של יצרנים קיבוציים שפרשו מיצור חלב, תוך מתן עדיפות לקבלת המכסות בשלב ב' ליישובים שיתופיים בעוטף עזה. הזכאות ונהלי הנידוד יקבעו על ידי ועדת המכסות בהתאם לתקנות. המשרד יפעל למתן תמיכה ליצרנים מיישובי עוטף עזה שקיבלו מכסה כאמור, בהיקף כולל של עד 2 מלש"ח.

35. העסקת עובדים זרים בחקלאות

א. **הגדלת מכסת העובדים הזרים:** לתקן את סעיף 13 בהחלטת ממשלה מספר 1846 מיום 13.7.2014, כך שתוספת העובדים הזרים בחקלאות, לחקלאים המעבדים שטחים חקלאיים המצויים באזור עוטף עזה וביחס לשטחים אלו בלבד, לשנים 2015-2016, תעלה מ- 15% כעת, ל- 30%. לצורך כך, להגדיל את המכסה הכללית של עובדים זרים בחקלאות בשנים אלו ב- עד 410 עובדים (סה"כ) נוספים מעבר למכסה המירבית שנקבעה בהחלטת ממשלה מס' 1080 מיום 18.12.2013. התוספת כאמור לא תעלה על הזכאות הנורמטיבית של כל חקלאי. במידה והדרישה לפי סעיף זה תעלה על 410 עובדים, יבוצע קיצוץ אחיד בתוספת העדפה לזכאים, ובמידה והדרישה לפי סעיף זה תהא נמוכה מ- 410 עובדים, היתרה לא תוקצה והמכסה תעודכן בהתאם, בכל שנה.

ב. **אשרת עבודה:** לרשום את הודעת שר הפנים כי בהתאם לסמכותו לפי סעיף 3א (ג1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, בהסכמת שר הכלכלה ובהיוועצות עם שר האוצר, יוארך בשלושה חודשים נוספים, תוקף רישיונות העבודה (ב/1) של עובדים זרים לחקלאות אשר סיימו או יסיימו שהות מירבית בישראל החל מיוני 2014 ועד סוף שנת 2014 ואשר מועסקים כדין בידי חקלאים ביישובי עוטף עזה.

ג. **תמיכה בהעסקת עובדים זרים בחקלאות:** להטיל על משרד החקלאות ופיתוח הכפר לגבש ולבצע תוכנית למתן מענקים לחקלאים המעסיקים עובדים זרים ביישובי עוטף עזה. היקף הסיוע יהיה בגובה של כמחצית ממס המעסיקים המשולם בגין כל עובד למשך שלוש שנים (2015-2017), בכפוף למסגרת התקציבית הקבועה בסעיף זה. לצורך כך, יקצה משרד האוצר למשרד החקלאות ופיתוח הכפר תקציב תוספתי בסך 15 מלש"ח לשנה, בכל אחת מהשנים 2015-2017 (סה"כ 45 מלש"ח).

36. עידוד השקעות הון בענפי החקלאות, במפעלי תמך ובעיבוד תוצרת חקלאית

א. משרד החקלאות ופיתוח הכפר יפעל להקצות סך כולל של 40 מלש"ח בשנים 2015-2018, בהתאם לקריטריונים שייקבע, וזאת לטובת מענקים לפעילות חקלאית ביישובי עוטף עזה, אשר יאושרו לכלל הפעילויות החקלאיות המוגדרות בנהלי מנהלת ההשקעות במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, הכוללות, בין היתר, מפעלי תמך ועיבוד תוצרת חקלאית. שיעורי המענק ינועו בין 40% ל- 60%, מסך ההשקעה, תוך יצירת מדרג המקנה תעדוף היקף הסיוע ליישובים בקו הקדמי. לצורך מימון המענקים כאמור, יקצה משרד החקלאות ופיתוח הכפר סך של 20 מלש"ח מתקציבו, בפריסה על פני שנתיים (2015-2016). משרד האוצר יקצה אף הוא סך של 20 מלש"ח, כתקציב תוספתי למשרד החקלאות ופיתוח הכפר, בפריסה על פני שלוש שנים (2015-2018).

ב. משרד החקלאות ופיתוח הכפר יעניק תמיכה לבתי אריזה שאינם משפחתים בהתאם להגדרות הקימות ובהתאם לנהלי מנהלת ההשקעות במשרד החקלאות ופיתוח הכפר. שיעור התמיכה יעמוד על 25%. לצורך כך יוקצה תקציב תוספתי בסך 19 מלש"ח, למשרד החקלאות ופיתוח הכפר, בפריסה על פני השנים 2015-2016.

ג. תקצוב סעיפים א' ו-ב' לעיל יהיה בהרשאה להתחייב על מלוא הסכום הקבוע בכל אחד מהסעיפים. משרד החקלאות ופיתוח הכפר יהיה רשאי להסיט תקציב בין הסעיפים, בהתאם לצורך. פריסת המזומן של סעיף זה תהיה בהתאם למימוש ההטבות. והכל בכפוף לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

37. גיבוש תוכנית לשדרוג תשתיות חקלאיות

להטיל על משרד החקלאות ופיתוח הכפר לגבש ולבצע תוכנית לשדרוג ולשיפור תשתיות חקלאיות בסבסוד של עד 75% מעלותן. לצורך כך, להקצות סך של 30 מלש"ח בפריסה על פני שנתיים (2015-2016) מהמקורות הבאים:

א. 5 מלש"ח שיועברו בכל אחת מהשנים כתקציב תוספתי ממשרד האוצר למשרד החקלאות ופיתוח הכפר (10 מלש"ח סה"כ).

ב. הממשלה רושמת את הודעת קרן קימת לישראל כי תקצה סכום של 20 מלש"ח עבור פעילות זו.

38. שיפור המענה לצורכי אספקת מים לחקלאות

א. להנחות את שר החקלאות ופיתוח הכפר, לפרסם נוהל תמיכה בשטחים חקלאיים מעובדים ומושקים במים שפירים, שתחולק לפי דונם מושקה במים שפירים מעובד בפועל. לשם כך יעביר משרד האוצר למשרד החקלאות ופיתוח הכפר, תקציב תוספתי של 25 מלש"ח, בפריסה על פני חמש שנים (2014-2018).

ב. הממשלה רושמת את הודעת רשות המים, לפיה ניתן להוליד דרך מערכת השפד"ן כמויות מים הגבוהות ב כ - 20 מלמ"ק מן הכמויות שהועברו דרך מערכת זו ב - 2013. צרכנים בעלי הקצאות מים שפירים, המחוברים למערכת השפד"ן שיהיו מעוניינים, יוכלו לצרוך את המים השפירים דרך מערכת השפד"ן בתעריף מים שפירים, בכפוף ליכולת האספקה של המערכת לכל צרכן.

ג. להטיל על משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים, באמצעות הרשות הממשלתית למים ולביוב, בתאום עם משרד החקלאות ופיתוח הכפר ומשרד האוצר, לקדם את ביצוע תוכניות אספקת המים למועצות האזוריות על פי התכנית שאושרה ברשות הממשלתית למים וביוב, ולהגיש למועצת רשות המים תוכנית פיתוח נוספת להתאמה לצמיחה הדמוגרפית הצפויה. כמו כן, להנחות את מועצת רשות המים לבחון את התכנית בהתאם לסמכויותיה, להיקף הפיתוח הכללי, שאושר על ידה ולהשפעת התכנית על תעריפי המים.

39. חיזוק מו"פ דרום

להטיל על שר החקלאות ופיתוח הכפר להגדיל את ההשקעה בפיתוח מו"פ דרום, הממוקם בעוטף עזה ונותן מענה לארבעת המועצות האזוריות באזור זה, לשם פיתוח חממות מתקדמות חוסכות כוח אדם, הקמת מעבדה לשירות החקלאים באזור, לפיתוח ענפי חקלאות וגידולים חדשים. לצורך מימוש סעיף זה יעביר משרד האוצר למשרד החקלאות ופיתוח הכפר, תקציב תוספתי בסך של 3 מלש"ח, בפריסה על פני השנים 2015-2017.

פעולות נוספות

40. רווחה

א. משרד הרווחה והשירותים החברתיים יתגבר פעילות בתחום הרווחה ביישובי עוטף עזה, בתקופה שממועד החלטה זו ועד ליום 31.12.2015, בהיקף כולל של עד 14 מלש"ח (סכום השתתפות הרשויות בפעולות הרווחה). סכום זה יועמד לרשות הרשויות במימון מלא של המדינה. משרד הרווחה והשירותים החברתיים יקבע את הקריטריונים להקצאת סכום זה.

ב. להנחות את משרד הרווחה והשירותים החברתיים לפעול למיגון מרכזי יום הפועלים כמסגרות יומיות לאוכלוסיות שונות. לשם כך, יקצה משרד הרווחה והשירותים החברתיים סך של 8 מלש"ח מתקציב המיגון של המשרד לטובת מיגון המבנים ביישובי עוטף עזה, אשר יושלם עד סוף 2015.

41. חינוך

משרד החינוך יתגבר בשנת הלימודים הקרובה (תשע"ה) פעילויות חינוכיות ביישובי עוטף עזה, בסכום של 5 מלש"ח ממקורות משרד החינוך. הרשויות המקומיות בעוטף עזה לא תחויבנה לשאת בהשתתפות כספית במסגרת פעילויות אלו. תקציב מחויב שלא ימומש בשנת הלימודים תשע"ה יועבר לשנת הלימודים הבאה.

42. ארנונה

לתקן את סעיף 4(א) להחלטת ממשלה מס' 1114 מיום 29 בדצמבר 2013 שעניינה תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנת 2014, ואת סעיף 4(א) להחלטת ממשלה מספר 1846 מיום 13 ביולי 2014 שעניינה תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2015 – 2016, ומענה לצרכים מידיים עקב מבצע צוק איתן, כך ששיעור ההנחה בשיעורי הארנונה למגורים יעמוד על 45%, ושיעור ההנחה בשיעורי הארנונה לתעשייה, למסחר, לשירותים, למשרדים, למלאכה ולחקלאות יעמוד על 39%.

43. תחבורה

א. להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לתקצב ולבצע הסדרי בטיחות בקרית חינוך שער הנגב שבמועצה האזורית שער הנגב, עד לסך של - 700 אלף ש"ח, במימון 70% ממקורות המשרד ו- 30% ממקורות המועצה.

ב. להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לתקצב ביצוע הסדרי העלאה והורדת ילדים לגני ילדים ביישוב תושיה שבמועצה אזורית שדות נגב, עד לסך של 600 אלף ש"ח, במימון 90% ממקורות המשרד ו- 10% ממקורות המועצה.

ג. להטיל על שר התחבורה והבטיחות בדרכים להרחיב את כביש 232, מצומת סעד ועד למעבר כרם שלום. לצורך כך, יוקצה סך של 250 מלש"ח, בפריסה על פני 5 שנים (2015-2019), מהמקורות הבאים: 84 מלש"ח ממקורות משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ו- 166 מלש"ח שיועברו ממשרד האוצר למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים. הרשאה ראשונית, על סך 60 מלש"ח, תתוקצב על ידי משרד האוצר למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים עד ליום 1.12.2014, ותשמש לטובת סיום התכנון המפורט וקידום הזמינות. משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, באמצעות חברת נתיבי ישראל, יפרסם מכרז לביצוע, לא יאוחר מ- 22 חודשים מקבלת תקציב זה. בנוסף, יודגש כי המקורות התוספתיים הקבועים בסעיף זה יקדימו כל תשלום ממקורות משרד התחבורה. מקורות

משרד התחבורה יועמדו לטובת הפרויקט החל משנת התקציב 2018.

44. גרעיני התיישבות

להורות למשרד לפיתוח הנגב והגליל לתקן את המבחנים לצורך תמיכה של הרשות לפיתוח הנגב בקבוצות התיישבות ויזמי קבוצות התיישבות בנגב, כך שהתמיכה בעבור פעילות קבוצות התיישבות בשדרות וביישובי עוטף עזה, תוכפל במקדם של עד 2, וזאת בכפוף להתייעצות עם משרד המשפטים. לשם כך, יוקצו עד 2 מלש"ח על פני השנים 2015-2016, ממקורות המשרד לפיתוח הנגב והגליל. יובהר כי לצורך הקצאת תקציב זה, יהא רשאי המשרד לפיתוח הנגב והגליל לעשות שימוש בתקציב למימוש החלטת ממשלה 741 מיום 17.9.2013 בעניין "תכנית אסטרטגית לעידוד וחיזוק ההתיישבות".

45. סיוע רשותי

להנחות את משרד הפנים להקצות סך של 34 מלש"ח לתקציב הפיתוח של המועצות האזוריות בעוטף רצועת עזה. המענק יתחלק בין המועצות בהתאמה למספר התושבים שלהן הנכלל בתחום עוטף רצועת עזה, תוך ניקוד עודף לתושבי המועצה האזורית שדות נגב, בה יחושב פקטור של 1.33 לכל תושב, בגין היותה מדורגת באשכול 5 בדירוג החברתי-כלכלי של הלמ"ס, וזאת לעומת שאר המועצות, הנכללות באשכול 6. בהתאם לכך, להקצות לכל אחת מהמועצות את התקציבים כדלקמן:

א. מ.א. אשכול - סך של 13.3 מלש"ח.

ב. מ.א. שדות נגב - סך של 8.1 מלש"ח.

ג. מ.א. שער הנגב - סך של 7.7 מלש"ח.

ד. מ.א. חוף אשקלון - סך של 4.9 מלש"ח.

לצורך מימון סיוע זה, יקצה משרד האוצר למשרד הפנים תקציב תוספתי בסך 34 מלש"ח בפריסה שווה על פני שנתיים (2015-2016).

46. מרכזים לוגיסטיים ואזרחיים

א. להנחות את שר האוצר לקדם תיקון מתאים לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 (להלן בסעיף זה - התקנות), כהוראת שעה, במטרה לאפשר לרשות מקרקעי ישראל להקצות קרקע, בפטור ממכרז, למועצות אזוריות ש- 50% לכל הפחות מהישובים בהן נכללים ברשימת יישובי עוטף עזה, לטובת מרכז אזרחי בהיקף של עד 3,500 מ"ר; ההקצאה תותנה בכך שלפחות 60% מסך השטחים ישמשו למטרות המצוינות בסעיף 188 (ב) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965; ניתן יהיה לחלק הקצאה זו לעד 2 מרכזים אזרחיים בכל מועצה.

ב. להטיל על שר האוצר, בתאום עם היועץ המשפטי לממשלה ורשות מקרקעי ישראל, לבחון ולגבש בתוך 30 יום, תנאים להקצאת קרקעות לטובת מתקני אחסנה ולוגיסטיקה במועצות האזוריות בעוטף עזה, שבתחומן נמצאים מעברי גבול פעילים המשמשים דרך קבע להעברת סחורות לרצועת עזה.

47. דמי חכירה

א. להנחות את יו"ר רשות מקרקעי ישראל להביא בפני מועצת מקרקעי ישראל הצעה לתיקון החלטה מס' 1366, כהוראת שעה, לפיה קיבוצים בתחום עוטף עזה, אשר יבקשו להצטרף להסדר הקבוע בהחלטה, עד ליום 31.12.16, יהיו פטורים מתשלום דמי חכירה בשיעור של 3.75% הקבוע בסעיף 1.5 בהחלטה 1366.

ב. להנחות את יו"ר רשות מקרקעי ישראל להביא בפני מועצת מקרקעי ישראל הצעה לתיקון החלטה 1355, כהוראת שעה, לפיה בעלי זכויות בנחלות במושבים המצויים בעוטף עזה, אשר יבקשו להצטרף להסדר הקבוע בהחלטה, יהיו פטורים מתשלום דמי חכירה בשיעור של 3.75% עבור יחידת מגורים אחת בהיקף של 160 מ"ר, הקבוע בסעיף 4.5 בהחלטה 1355.

48. הסרת גגות אסבסט

א. עקב סכנת ירי המרגמות אל עבר יישובי המועצות האזוריות בעוטף עזה אשר פגיעתן בגגות האסבסט הפזורים ברחבי יישובי המועצות עלולה להוות סיכון לאוכלוסייה הנמצאת במבנה ובסמיכות למבנה שניזוק, המשרד להגנת הסביבה יקים צוות עבודה משותף עם המועצות האזוריות לטובת גיבוש מתווה להסרת גגות אסבסט צמנט במבני מגורים ובמבני ציבור והתקנת גגות חליפיים ביישובי המועצות. הצוות יקבע קריטריונים לגבי ישובים ומבנים שיטופלו במסגרת הפרויקט, פעולות לפיקוח בקרה והסברה, ואת אופן העברת התשלום באמצעות המועצות האזוריות. המשרד להגנת הסביבה יפעל לביצוע פעולות פיקוח למניעת חשיפת אוכלוסייה לסיבי אסבסט.

ב. הפרויקט יתבצע בין השנים 2014-2015, וימומן מהמקורות הבאים:

- המשרד להגנת הסביבה יקצה 7.5 מלש"ח מתקציב קרן הניקיון, ובכפוף לאישור הנהלת הקרן. משרד האוצר יעביר 7.5 מלש"ח נוספים, כתקציב תוספתי, למשרד להגנת הסביבה.

- בעלי הזכויות במבנים יישאו בעלות כוללת מינימלית של כ- 25% מעלות הסרת גגות האסבסט והתקנת גג חליפי.

49. מיסוי יחידים

בהמשך להחלטת ממשלה מס' 1340 מיום 16.2.2014, בעניין קביעת הקריטריונים לשינוי בהטבות במס הכנסה לתושבי יישובים, להנחות את שר האוצר במסגרת תזכיר החוק המתגבש, ובהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, לבחון את הצורך למתן מענה גם ליישובים במועצות האזוריות שמחצית יישוביהם לכל הפחות הם יישובי עוטף עזה, ואשר אינם נכללים ברשימת היישובים הנגזרת מהחלטת הממשלה האמורה. ככל שיימצא כי קיים צורך וייקבע קריטריון לפיו תינתן הטבה גם ליישובים כאמור, ייקבע שיעורה תוך שמירה על דיפרנציאליות, באופן שישמר את מעמדם העדיף של יישובים בתחום עוטף עזה.

50. קליטת עולים

משרד העלייה והקליטה יפנה משפחות וצעירים עולים למגורים ביישובי עוטף עזה. הפניית העולים תבוצע בתיאום עם הסוכנות היהודית לארץ ישראל והרשויות המקומיות בעוטף. עבור קליטת העולים ביישובים במתכונת תוכנית "בית ראשון במולדת" ביישובים הכפריים ועבור קליטת עולים בשדרות, יקצה משרד העלייה והקליטה מתקציבו, ועל פי נהליו, סך של 2 מלש"ח בכל אחת מהשנים 2015-2016. משרד האוצר יעביר למשרד העלייה והקליטה סך של 1 מלש"ח נוספים בשנת 2015.

51. מועצה אזורית אשכול

הממשלה רושמת בפניה הודעת משרד הפנים כי יבחן, במסגרת סמכותו ובהתאם לכללים הקבועים לכך על פי כל דין, ככל שיידרש לכך, בקשת המועצה האזורית אשכול בנוגע למעמדם של היישובים אוהד, שדה ניצן, צוחר, תלמי אליהו, עמיעוז, ישע ומבטחים, אשר בתחומי

המועצה.

52. רשות החירום הלאומית - פעולות שיקום בעקבות מבצע צוק איתן

א. להקצות תקציב תוספתי בסך 126 מלש"ח, בפריסה על פני שנתיים, לצורך מימון פעולות שיקום ופעולות לשיפור הבטחון והיערכות של יישובי עוטף עזה לאירועי חירום עתידיים בהתאם לאמור בסעיף 12 להחלטת ממשלה מס' 1897 מיום 24.7.2014, כדלקמן:

- משרד האוצר יעביר למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים 56 מלש"ח מהם 5 בשנת 2014 ו- 51 בשנת 2015, לטובת הצבת תאורה בטיחותית ושיקום הכניסות ליישובים הכפריים בעוטף.

- משרד האוצר יעביר למשרד לביטחון הפנים 1 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים, לטובת מרכיבי ביטחון ותגבור שירותי אבטחה במוסדות חינוך ביישובי עוטף עזה.

- משרד האוצר יעביר למשרד ראש הממשלה (תקנת החטיבה להתיישבות) 66 מלש"ח, מהם 44 מלש"ח ב- 2014 ו- 22 מלש"ח ב- 2015, לטובת גנרטורים ותשתיות לחיבור שנאי חשמל בחירום, ולצורך שיקום דרכים חקלאיות, בהתאם לתוכנית העבודה שגיבשה רשות החירום הלאומית.

ב. להטיל על רשות החירום הלאומית לתכלל ולבצע מעקב ובקרה על ביצוע פעולות השיקום כאמור לעיל. לצורך כך תופעל על ידי רח"ל מינהלת זמנית לניהול הפרוייקט, לתקופת מימוש הפרוייקט ובכל מקרה לתקופה שלא תעלה על שנתיים. לצורך כך, יוקצה למשרד הביטחון (רשות החירום הלאומית) תקציב בסך 3 מלש"ח, מהם 1 מלש"ח ב- 2014 ו- 2 מלש"ח ב- 2015.

ג. רשות החירום הלאומית תתאם עם הרשויות המקומיות בעוטף את תוכנית העבודה ואת הפעולות לביצוע התוכניות כאמור.

53. הסוכנות היהודית

הממשלה רושמת לפניה את נכונותה של הסוכנות היהודית לארץ ישראל להתגייס ליישום התכנית ומזמינה אותה להירתם לגיוס המשאבים מקרב קהילות, קרנות ותורמים בעם היהודי על מנת לסייע ליישום אופטימלי של התכנית המוצעת, ובכלל זה בנושאי עידוד יזמות וקידום עסקים, עידוד מסחר מקוון, השתתפות בשכ"ד לסטודנטים, מרכזי צעירים וכיוצא באלו.

54. דיווחים ושינויים בביצוע התוכנית

השרים יהיו אמונים, כל אחד בתחומו, על יישום החלטה זו. השרים האמונים על יישום התוכניות, כל אחד בתחומו, ידווחו לוועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (הקבינט החברתי כלכלי) על התקדמות יישום התוכניות. דיווח ראשון יימסר ביום 15.12.2014. דיווחים נוספים יימסרו לחברי ועדת השרים בכתב, ביום 15.2.2015 וכן מדי שלושה חודשים, ב- 15 בחודש שלאחר תום כל רבעון (15.4, 15.7, 15.9, 15.1), וזאת עד לסוף שנת 2017.

בנוסף, ביום 15.1.2017, יעבירו כל השרים האמונים על יישום התוכניות דיווח על מימוש התקציבים ויישום הפעולות הרלוונטיות הקבועות בהחלטה זו. ככל שימצא כי תקציב מסויים לא מומש, או קיים יסוד להניח כי לא ימומש בתוך 12 חודשים מהמועד שיועד לביצועו לפי החלטה זו, וכן מכל סיבה ושיקול אחר, יבחנו הקבינט החברתי כלכלי או הממשלה הסטת התקציב התוספתי הקבוע באותו סעיף לטובת סעיפים אחרים בהחלטה, למשרד ממשלתי אחר הנוגע בדבר או להעברת הביצוע והתקצוב כולו לגורם שלישי, כפי שימצא הקבינט החברתי כלכלי או הממשלה לנכון, והכל בדרך הקבועה לכך בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

לצורך יישום ההחלטה, יהיו השרים השותפים להחלטה זו רשאים, כל אחד בתחום הפעילות והתקציבים שמאוגם על ידי משרדו במסגרת ההחלטה זו, לבצע הסטות ושינויים לטובת מימוש מקסימלי של הכספים והפעולות המוקצים במסגרתה לטובת יישובי עוטף עזה והכל בדרך הקבועה לכך בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

לא פעל שר בתוך 60 יום לבצע העברה תקציבית בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, ליישום החלטה זו, יפנה שר האוצר לביצוע ההעברה התקציבית מתוך תקציב המשרד האמור, בתיאום עם ראש הממשלה, ויראו פניה זו כפניה על דעת הממשלה. בהעדר מועד קבוע בסעיף כלשהו בהחלטה זו לביצוע העברה תקציבית בין משרדי ממשלה, תבוצע ההעברה התקציבית עד ליום 30 באפריל לכל שנת תקציב רלוונטית.

משרד האוצר יקצה תקציב תוספתי בסך של 1 מלש"ח בפריסה על 4 שנים, למשרד לפיתוח הנגב והגליל, לצורך מחקר מלווה.

55. סיום התוכנית

ההחלטה תיושם במהלך השנים 2014-2018. תקציבים מחויבים המיועדים לפעילות בשנה מסוימת, יועברו בהתאם למנגנון העברת העודפים הקיים לשנת התקציב הבאה. פעולות שלא יבוצעו עד ליום 31.12.2018, יבוטלו ותקציבים שלא ימומשו עד למועד זה ימחקו. הוראה זו לא תחול ביחס לסלילת כביש 232 שסלילתו תתפרס על-פני חמש שנים (2015-2019), והתקציב המיועד לו יישמר עד למימוש.

עדיפות לאומית

נוכח המצב הביטחוני השורר באזור עוטף עזה ומאפני האוכלוסיה והאזור היחודיים, כמפורט להלן, אשר אינם מתקיימים באזורים אחרים במדינת ישראל, לרבות באזורי עדיפות לאומית אחרים, ובהמשך לפעולות הממשלה לחיזוק החוסן האזרחי באזור הננקטות החל משנת 2004, מחליטה הממשלה להמשיך וליחד את היישובים המוגדרים בסעיף 1 להחלטה זו מתוך כלל היישובים במדינת ישראל גם להטבות המפורטות בהחלטה זו.

בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתיעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה לישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן: "החוק"), בנושא אזורי עדיפות לאומית, יצוין כי השיקול המרכזי שביסוד החלטה זו הוא המצב הביטחוני באזור או ביישוב, כאמור בסעיף 151(ב)(1) לחוק. לשיקול מרכזי זה מצטרפים שיקולים תומכים הנוגעים לחוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים בו, כאמור בסעיף 151(ב)(2), כמפורט להלן. יצוין גם, כי כל היישובים הנכללים בהחלטה זו נמצאים גם בתחום האזורים והיישובים שהוכרו כבעלי עדיפות לאומית בהחלטת ממשלה מס' 667 מיום 4.8.2013. יישובי עוטף עזה אלו הוכרו כבעלי עדיפות לאומית בשנה החולפת גם בהחלטות ממשלה מס' 1114 ומס' 1846, וההנמקות להלן מצטרפות לאמור בהחלטות אחרונות אלו.

להלן הנימוקים והנתונים התומכים בהחלטה:

המצב הביטחוני וההפרעה לשגרת החיים האזרחית ביישובי עוטף עזה

מזה מעל לעשור שנים חווים יישובי עוטף עזה, כהגדרתם בגוף החלטה זו, ממצאות בטחוניות ייחודית בשל הפעילות העויינת מתחום רצועת עזה לעבר היישובים הללו. פעילות עוינת זו כוללת ירי רקטות מתמשך לעבר יישובים אלו וכן פעולות חבלניות נוספות המקשות על שגרת החיים באזור. פעילות עויינת זו היא חלק מאסטרטגיה של מדינות וארגוני אויב, הממקדת פעילות עויינת לעבר העורף האזרחי של מדינת ישראל. במטרה להחליש את האפקטיביות של

אסטרטגית הפגיעה בעורף נוקטת ישראל, מאז 2004, בפעילות ממוקדת לחיזוק החוסן האזרחי באזור עוטף עזה. במסגרת זו, נכללות פעולות לחיזוק היישובים, הקהילות והפרטים החיים באזור העוטף, החווים, כאמור, איום רציף ומתקפות יומיומיות.

החל מסוף חודש יוני 2014, חלה הסלמה במצב הביטחוני באזור עוטף רצועת עזה, בעקבותיו יצאה ישראל למבצע "צוק איתן" ב- 8.7.2014. מבצע זה נמשך עד ליום 26.8.2014. בתקופת המבצע, ובימים שלפניו, חוו יישובי עוטף עזה מציאות ביטחונית חריגה, העולה בעוצמתה על "שגרת החירום" באזור בשנים שלפני המבצע, והחורגת גם ביחס לאזורים וליישובים אחרים אליהם כוונו פעולות עוינות במהלך מבצע "צוק איתן". בכלל זה, נורו אלפי פצצות מרגמה וטילים לעבור יישובי עוטף עזה, נחשפו מינהרות תופת שחדרו לעומק מדינת ישראל בסמיכות ליישובים בעוטף רצועת עזה ונחשפו וסוכלו, על ידי צה"ל, מערכים נוספים של פעולות חבלניות שנועדו לפגוע בתושבי עוטף עזה. יצוין כי גם על-פי הנתונים שהצטברו במהלך מבצע צוק איתן, רובם המכריע של מקרי הירי מאזור עזה כוונו לעבר יישובים הנמצאים בטווח המוגדר בהחלטה זו.

כעולה מהמקובץ, יישובי עוטף עזה ממשיכים להיות תחת איום בטחוני מתמיד וחריג בעוצמתו ובתכיפותו, במידה שאין שניה לה באזורים אחרים של מדינת ישראל.

השפעות פסיכולוגיות – סוציאליות

למצב הביטחוני יוצא הדופן השפעות ישירות במגוון תחומי חיים, המחייבים מענים ושירותים ייחודיים התומכים בחוסן האזרחי בכלל, והמסייעים בהשגת אוכלוסיה במקום ובמשיכת אוכלוסיה חדשה בפרט.

בשנת 2013 מרכזי החוסן באזור טיפלו, בטיפול פרטני ומשפחתי ובסדנאות חוסן והתמודדות לתושבים, בכ- 5700 תושבים. כ-70% מתוכם ילדים ונוער. בנוסף, השתתפו בהכשרות לאנשי מקצוע ומתנדבים ובפעילויות היערכות לחירום כ- 6570 תושבים. במועד זה טרם עובדו הנתונים השוטפים ביחס לשנת 2014, אך הם צפויים להיות דומים אם לא למעלה מכך. מכל מקום, במהלך מבצע "צוק איתן" (יולי-אוגוסט 2014), נתנו המרכזים טיפול נפשי מידי ל- 1,530 תושבים.

יישובי הקו הקדמי

בהתאם לנתוני מערכת הביטחון, וכעולה ממבצע "צוק איתן", עוצמת האיום הביטחוני על יישובים הנמצאים בטווח של עד 4 ק"מ מגדר המערכת סביב רצועת עזה שונה ומשמעותית ביחס לכלל היישובים הנמצאים בתחום עוטף רצועת עזה. לפיכך, בהחלטה זו הוגדרו יישובים אלו כקבוצה בעלת עדיפות מוגברת לטובת חלק מן ההטבות, ובעיקר הטבות שענייןן משיכת אוכלוסייה ליישובים כפריים, המאופיינים באזור בזה ככלל במספר תושבים מצומצם יחסית ואשר יש חשיבות רבה במתן כלים אשר יאפשרו משיכת אוכלוסייה אליהם.

יישובי עוטף עזה כוללים יישובים כפריים במועצות האזוריות ואת שדרות, שהיא הרשות העירונית היחידה באזור האמור, והיא גם הרשות היחידה באזור המצויה בתוכנית הבראה. חלק מרכיבי התוכנית מותאמים ליישובים במועצות האזוריות בלבד או לשדרות בלבד, על פי העניין ועל פי השיקולים המקצועיים הרלוונטיים. רכיבים אחרים בתוכנית נקבעו על פי הצרכים המקצועיים והביטחוניים הרלוונטיים, מתוך ראית צרכי האזור כולו.

נספח א

רשימת יישובים בטווח של עד 4 ק"מ מגדר המערכת סביב רצועת עזה

(מפ"י ספטמבר 2014)

מוא"ז	ישוב
שער הנגב	אור הנר
שער הנגב	איבים
שער הנגב	ארז
שער הנגב	גבים
חוף אשקלון	זיקים
אשכול	חולית
חוף אשקלון	יד מרדכי
אשכול	כיסופים
שער הנגב	כפר עזה
אשכול	כרם שלום
חוף אשקלון	כרמיה
שער הנגב	מפלסים
שער הנגב	נחל עוז
אשכול	ניר יצחק
אשכול	ניר עוז
שער הנגב	ניר עם
אשכול	נירים
חוף אשקלון	נתיב העשרה
אשכול	סופה
שדות נגב	סעד
אשכול	עין השלושה
שדות נגב	עלומים
-	שדרות

דברי הסבר

רקע כללי

בהמשך לפעילות הממשלתית לחיזוק החוסן האזרחי באזור עוטף עזה, המתקיימת מזה למעלה מעשור, נוכח המציאות הביטחונית אותה חווים תושבי היישובים באזור זה, ולאור הקשיים והאתגרים החדשים איתם התמודד האזור נוכח מבצע "צוק איתן", מוצע בהחלטה זו להעמיק את השקעות והסיוע הממשלתי לאזור, תוך התמקדות בצעדים בתחומי ההתיישבות והכלכלה. נוכח הישענות האזור על ענף החקלאות כמקור הכנסה מרכזי, כוללת התוכנית השקעה משמעותית בענף זה. כן כוללת ההחלטה שורת פעולות בהיקפים משמעותיים לטובת חיזוק איתנותה של שדרות ושדרוג איכות החיים ורמת השירותים לתושביה ולתושבי היישובים שסביבה. במסגרת התוכנית הושם דגש על תיעדוף יישובי הקו-הקדמי הסמוך לגדר המערכת סביב רצועת עזה. יצויין, כי בשנים האחרונות ובעקבות פעילות הממשלה והרשויות המקומיות באזור, נהנו יישובי עוטף עזה מצמיחה דמוגרפית משמעותית, והתוכנית המובאת בהחלטה זו נועדה לסייע בשימור קו מגמה זה גם בשנים הקרובות, תוך מתן מענים מיוחדים לצורך זה ליישובי הקו הקדמי. עוד יצויין בהקשר זה, כי תוכנית זו גובשה כמענה תחום בזמן, מיוחד וחד פעמי, בעקבות מבצע צוק איתן, והיא תוכנית חריגה בהיקפה ומרכיביה ביחס לתוכניות הסיוע של הממשלה בעניין החוסן האזרחי בשדרות וביישובי עוטף עזה.

כאמור לעיל, התוכנית המוצעת מכוונת לתת מענה הן ליישובים במועצות האזוריות - קיבוצים, מושבים, יישובים קהילתיים וכיו"ב, והן לעיר שדרות. מטבע הדברים קיימת שונות בצרכים ובמאפיינים של יישובי המועצות האזוריות ושדרות, וסל הסיוע והפעולות הכלול בהחלטה זו נבנה בהתאם לצרכים השונים לפיתוח כל אחד מהם, על בסיס השיקולים המקצועיים הרלוונטיים לעניין. כך, למשל, קידום הצמיחה הדמוגרפית במגזר הכפרי, המאופיין באזור עוטף עזה ביישובים קטנים בעיקר, מחייב פעילות נרחבת בנושא זה במועצות האזוריות. במסגרת זו, נדרש מענה לפתרונות דיור זמניים מהירים (הכוללים בין היתר הצבת מבנים יבילים והשמשת יחידות דיור), דבר שאינו נדרש בעיר על מאפייני שוק הדיור בה. כך גם בניית בתי אגודה, היא עניין בעל רלוונטיות ביישובים כפריים בלבד. בדומה, בכל הנוגע לסבסוד פיתוח, הממשלה מבחינה לאורך זמן בין המגזר הכפרי לעירוני, עקב ההבחנה בביקושים לדיור ובעלויות הפיתוח בין סוגי יישובים. כך נעשה גם לכתחילה בהחלטת ממשלה מס' 4192 מיום 29.1.2012, שעניינה הטבות עדיפות לאומית בתחום השיכון, והכוללת את יישובי עוטף עזה, והעמקת הסבסוד במסגרת הצעה זו מכוונת אפוא למגזר הכפרי. לעומת זאת סיוע בשכר דירה, אשר יש בו לעודד הגעת אוכלוסיה חדשה גם ביישוב עירוני, ניתן הן בשדרות והן במועצות האזוריות, בסכומים והיקפים שנקבעו על בסיס השיקולים המקצועיים הרלוונטיים. בנוסף, ובכל הנוגע לבניית קבע, בעיר שדרות יתוקצבו עבודות פיתוח בהתאם לתוכנית שתגובש. זאת ועוד, שדרות היא הרשות היחידה באזור הנמצאת בתוכנית הבראה והסיוע הניתן לה משקף צרכים הנובעים מכך. כך גם, בתחום התשתיות, צרכיהן של המועצות האזוריות, על פריסתן הגיאוגרפית ומאפייני היישובים הכפריים מחייבים מענים שונים מאלו הניתנים בעיר. רכיבים אחרים בתוכנית, ובכלל זה הרכיבים הנוגעים לתחום התחבורה, הכלכלה, הקהילה, המים והביוב, השכלה גבוהה והכשרה מקצועית, נקבעו על פי הצרכים המקצועיים והביטחוניים הרלוונטיים, מתוך ראית צרכי האזור כולו. יצוין כי ההחלטה גובשה בתיאום ובשיח עם כלל ראשי הרשויות באזור, והיא נשענת על עבודת

מטה באמצעות ארבעה צוותי משימה מקצועיים: צוות בתחום הכלכלה בראשות מנכ"ל משרד הכלכלה, צוות בתחום החקלאות, בראשות מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר, צוות בתחום השיכון בראשות מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, צוות בתחום הרווחה, בראשות מנכ"ל משרד הרווחה והשירותים החברתיים וצוות בתחום הקהילה והפיתוח האזורי, בראשות מנכ"לית המשרד לפיתוח הנגב והגליל. כן לקחו חלק בעבודת הצוותים נציגי אגף התקציבים ואגף החשבתי הכללי במשרד האוצר. צוותים אלו פעלו מכח החלטת ממשלה מס' 1963 מיום 10.8.2014. בכל הנוגע למטלות המוטלות על החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית בהחלטה זו, יצוין כי הדבר נעשה לאור הייחודיות והיתרון שיש לחטיבה להתיישבות ביכולת לספק מתן מענה כולל במסגרת תוכנית זו למרכיבים של בינוי פיזי ותשתיתי; לאור העובדה שלחטיבה בסיס מידע ותשתית מוקדמת ביחס ליישובי עוטף עזה, המאפשרים לה תחילת ביצוע בטווח קצר מאד, ואף מייד, לטובת ביצוע עבודות בשטח. בנוסף, גם מרכיבי תשתית הנוגעים לחוסן הביטחוני, אותם מרכזת רשות החירום הלאומית, יבוצעו בחלקם באמצעות החטיבה, וקיימת כמובן תועלת ארגונית, ניהולית ותקציבית, מתיאום הפעילות באמצעות גורם מקצועי אחד הרואה את התמונה כולה.

בנוסף, רושמת הממשלה את הודעת המוסדות הלאומים (קק"ל והסוכנות היהודית) כי בכוונתן להתגייס ליישום התוכנית. לעניין זה, הסוכנות היהודית תעדכן את מנכ"ל משרד ראש הממשלה עד לתאריך 1.10.2014, בדבר היקף המשאבים אותו גישה והסעיפים עבורם גויסו המשאבים. ככל שיגויסו משאבים מעין אלו, תיבחן האפשרות להסיט תקציבים לטובת סעיפים אחרים בתכנית. הסוכנות היהודית תפעל מול המשרדים הרלוונטיים ליישם את הסעיפים לטובתן גישה את המשאבים.

בהמשך לסעיף 7, יובהר כי ות"ת תקצה בשנת התקציב 2015 תקציב בסך של 3 מלש"ח לטובת מיגון במכללת ספיר.

לעניין סעיף 44 בעניין סיוע למועצות האזוריות, יוער כי סיוע רשותי ניתן גם לעיריית שדרות, כאמור בסעיף 4 להחלטה.

כמו כן, הממשלה רושמת את הודעת שרת הבריאות כי תפעל לתגבר את מערכי הרפואה ובריאות הנפש ביישובי עוטף עזה, על פי שיקולים מקצועיים: פיתוח ויישום תכנית להכשרת תלמידי י"ב ביישובי עוטף עזה לצורך הגשת עזרה ראשונה נפשית ותיגבור את מרכזי החוסן המספקים מענה פסיכו-סוציאלי לתושבים הנזקקים לתמיכה או אוזן קשבת עקב מצוקה הנובעת מחשיפה לאירועים ביטחוניים. לשם כך יקצה משרד הבריאות מתקציבו 1.8 מלש"ח כל שנה, בין השנים 2015-2016.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

חיזוק יישובי עוטף עזה.

תקציב

כמפורט בגוף ההחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – טרם התקבלה עמדתו
שר הרווחה והשירותים החברתיים – תומך
שר החקלאות ופיתוח הכפר – טרם התקבלה עמדתו
השר לפיתוח הנגב והגליל ושר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים – תומך
שרת העליה והקליטה – טרם התקבלה עמדתה
שר הבינוי והשיכון – טרם התקבלה עמדתו
השר להגנת הסביבה – תומך
שר החינוך – תומך
שר התחבורה והבטיחות בדרכים – תומך
שר התיירות – תומך
שר הכלכלה – תומך
שר הביטחון – טרם התקבלה עמדתו
שר הפנים – טרם התקבלה עמדתו
השר לביטחון פנים – טרם התקבלה עמדתו
שרת הבריאות – תומכת

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה 1897 מיום 24.7.2014 (צעדים לחיזוק העורף בעקבות צוק איתן)
החלטה 1846 מיום 13.7.2014 (חיזוק החוסן האזרחי לשנים 2015-2016 וצוק איתן)
מספר 1114 מיום 29.12.2013 (חיזוק החוסן האזרחי לשנת 2014)
מספר 5232 מיום 18.11.2012 (השלמת תקצוב למיגון מעונות יום)
מספר 5207 מיום 4.11.2012 (חיזוק החוסן האזרחי לשנת 2013)
מספר 5817 מיום 28.10.2012 (מיגון דירות מגורים)
מספר 4845 מיום 1.7.2012 (תיקון סעיף מענק מיוחד)
מספר 4460 מיום 22.3.2012 (הוספת הישוב שלומית)
מספר 4059 מיום 1.1.2012 (חיזוק החוסן האזרחי לשנת 2012)
מספר 3691 מיום 28.8.2011 (מעונות יום)
מספר 2834 מיום 6.2.2011 (מיגון דירות מגורים)
מספר 2766 מיום 27.1.2011 (הגדרת אזור שדרות רבתי)
מספר 2664 מיום 2.1.2011 (חיזוק החוסן האזרחי לשנת 2011)
מספר 1185 מיום 3.1.2010 (חיזוק החוסן האזרחי לשנת 2010)
מספר 1060 מיום 13.12.2009 (הגדרת יישובים ואזורים כבעלי עדיפות לאומית)
מספר 453 מיום 21.6.2009 (הארכת תקופת הסיוע לישובים)
מספר 4460 מיום 1.2.2009 (סיוע לרשויות מקומיות בדרום)
מספר 4447 מיום 29.1.2009 (שיפוץ והקמת מגרשי ספורט)
מספר 4435 מיום 25.1.2009 (סיוע מעונות יום)
מספר 4433 מיום 25.1.2009 (תוכנית סיוע לשנת 2009)
מספר 4315 מיום 7.12.2008 (גרעיני איכות)

מספר 4315 מיום 7.12.2008 (גרעיני איכות)
מספר 4316 מיום 7.12.2008 (מיגון דירות ומגורים)
מספר 3427 מיום 10.4.2008 (תיקון החלטת ממשלה 746)
מספר 3192 מיום 24.2.2008 (בניית ממ"דים לדירות מגורים)
מספר 2902 מיום 6.1.2008 (תוכנית סיוע לשנת 2008)
מספר 1528 מיום 1.4.2007 (מיגון מוסדות חינוך)
מספר 1487 מיום 29.3.2007 (הקמת בתי ספר ומתקני ספורט)
מספר 1209 מיום 21.2.2007 (שיפור תשתיות רווחה בשדרות)
מספר 1206 מיום 15.2.2007 (מימון הוצאות עודפות הנובעות מהמצב הביטחוני)
מספר 826 מיום 7.12.2006 (בניית מעונות סטודנטים מכללת ספיר)
מספר 746 מיום 27.11.2006 (תוכנית סיוע משלימה לשנת 2007)
מספר 561 מיום 14.9.2006 (תוכנית לחיזוק הצפון משנת 2006)
מספר 219 מיום 02.07.2006 (מדיניות מיגון המלצות ועדת המנכ"לים)
מספר 154 מיום 18.06.2006 (תוכנית הסיוע המיוחד)
מספר 3575 מיום 2.5.2005 (העדפה במכרזי משרד הביטחון)
מספר 2633 מיום 24.10.2004 (סיוע מיוחד לשנת 2004)
מספר 2173 מיום 4.7.2004 (סיוע לישובים לשנים 2004-2006)
מספר 228 מיום 1.5.2003 (סיוע לשדרות רבתי)

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת

סיווגים

סיווג ראשי: 01ביצועי;

תחום פעולה עיקרי: 02חברה וכלכלה

מוגש על ידי ראש הממשלה

כ"ב באלול התשע"ד
17 בספטמבר 2014

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"ב אלול, תשע"ד

17 ספטמבר, 2014

מזהה מל"י: 352666D

חוות דעת משפטית הנלווית להצעה להחלטת ממשלה

נושא הצעת ההחלטה: תכנית אסטרטגית רב שנתית לפיתוח שדרות ויישובי עוטף עזה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. סעיף 151(א) לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט - 2009 (להלן – "החוק") קובע כי הממשלה רשאית להחליט כי אזור מסוים או יישוב מסוים הוא בעל עדיפות לאומית (להלן – "אזור עדיפות לאומית"); החלטה כאמור יכול שתהיה כללית ויכול שתהיה לגבי עניין מסוים או לתקופה מסוימת.
2. סעיף 151(ב) לחוק מפרט את השיקולים שרשאית הממשלה לשקול לעניין זה, ובכללם שיקולים בנוגע למצב הביטחוני באזור או ביישוב ובנוגע לחוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים שבו.
3. הממשלה קיבלה, עוד לפני חקיקת החוק, והחל משנת 2004, מספר החלטות (שהוזכרו בהצעת ההחלטה ובדברי ההסבר לה) בדבר תכניות סיוע לשדרות רבתי וליישובי עוטף עזה, לנוכח המצב הביטחוני המיוחד באזור זה.
4. תכניות הסיוע הוחלו על אזור שדרות רבתי, כפי שהוגדר בהחלטות ממשלה קודמות המפורטות בהצעה, ועל יישובים במועצות האזוריות אשכול, חוף אשקלון, שדות נגב ושער הנגב, כפי שהוגדרו בהחלטות ממשלה כאמור, אשר לפיהן מדובר ביישובים אשר בתיאם, כולם או חלקם, שוכנים עד 7 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה (להלן ביחד – "יישובי עוטף עזה").
5. בהתאם להוראות החוק האמורות, אושרה ליישובי עוטף עזה בסוף השנה שעברה תכנית לשנת 2014, וכן אושרה, בימיו הראשונים של מבצע "צוק איתן", תכנית לשנים 2015-2016 (החלטת ממשלה מספר 1114 מיום 29.12.2013, והחלטת ממשלה מס' 1846 מיום 13.7.2014 בהתאמה; בהחלטת ממשלה מס' 1965 מיום 10.8.2014 אושרו רכיבים נוספים לתוכניות האמורות).
6. בהחלטת ממשלה מס' 1963 מיום 10.8.2014 הוחלט, בין היתר, לגבש ולהביא לאישור הממשלה תכנית משלימה לתוכניות שנקבעו בהחלטת ממשלה מס' 1114 ומס' 1846 הנ"ל, וזאת במטרה לעודד צמיחה כלכלית ולחזק את ההתיישבות ביישובי עוטף רצועת עזה, לאחר מבצע "צוק איתן", ולאור הנסיבות, תוך מתן התייחסות ומענים מיוחדים ליישובים הקדמיים הסמוכים לגדר המערכת שסביב רצועת עזה. בהחלטת ממשלה מס' 1998 מיום 31.8.2014 נקבעה המסגרת התקציבית של התוכנית האמורה.
7. בהמשך לכך, ובמסגרת התוכנית המשלימה, מוצע כעת לאשר תכנית אסטרטגית רב שנתית לפיתוח שדרות ויישובי עוטף עזה לשנים 2014-2018 (למעט הסעיף הנוגע לסלילת כביש 232, שביצעו יימשך עד לשנת 2019).

8. בהתאם לאמור בהצעת ההחלטה, השיקול המרכזי שביסוד קביעת יישובי עוטף עזה כאזור עדיפות לאומית הוא המצב הביטחוני באזור או ביישוב, כאמור בסעיף 151(ב)(1) לחוק. לשיקול מרכזי זה מצטרפים שיקולים תומכים הנוגעים לחוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים בו, כאמור בסעיף 151(ב)(2). בהצעה הובהר בהקשר זה כי **לאור המצב הביטחוני השורר באזור עוטף עזה ומאפייני האוכלוסיה והאזור הייחודיים, אשר אינם מתקיימים באזורים אחרים במדינת ישראל, לרבות באזורי עדיפות לאומית אחרים**, מוצע להמשיך ולייחד את יישובי עוטף עזה מתוך כלל היישובים במדינת ישראל, לתקופה האמורה בהצעת ההחלטה.

9. מעבר להגדרת יישובי עוטף עזה כאזור עדיפות לאומית, מוצע לייחד את יישובי הקו הקדמי מתוך כלל יישובי עוטף עזה, ולקבוע אותן כקבוצת עדיפות נפרדת לעניין החלטה זו, באופן שיאפשר לתת חלק מן ההטבות רק לקבוצה זו או לקבוצה זו בשיעור מוגבר, במיוחד בתחומי ההתיישבות ומשיכת אוכלוסיה.

יישובי הקו הקדמי הוגדרו לעניין זה כיישובים שבתיהם כולם או חלקם, שוכנים עד 4 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה וזאת על בסיס נתוני מערכת הביטחון המצביעים על כך שטווח זה מאופיין באיום ביטחוני מוגבר.

10. כפי שמתחייב מהוראות החוק, בהצעת ההחלטה הובאו הנימוקים והנתונים התומכים בה, המבוססים על מידע עדכני המבסס את המצב הביטחוני הייחודי ביישובי עוטף עזה וביישובי הקו הקדמי, ולצדם נתונים תומכים משלימים גם בהיבטי החוסן החברתי והכלכלי של יישובי עוטף עזה, המושפעים מן המצב הביטחוני.

11. סעיף 152 לחוק קובע כי הממשלה רשאית להחליט על מתן הטבות לאזור עדיפות לאומית, אשר יכול שיינתנו בתחומי הפעילות השונים של הממשלה, וכי הממשלה מוסמכת להחליט בדבר סוג ההטבות שיינתנו לאזור, הדרכים או האמצעים למתן ההטבות, התקופה שבה יינתנו ההטבות ואמות המידה לנתינתן, והכל באופן ההולם את נסיבות העניין, וכן כי הממשלה רשאית להחליט כי החלטות כאמור יתקבלו בידי שר משרי הממשלה בשטח הפעולה של משרדו. כמו כן הסעיף קובע כי התחומים שבהם יינתנו הטבות לאזורי עדיפות לאומית לפי סעיף זה וכן סוגי ההטבות, הדרכים, האמצעים ואמות המידה לנתינתן והתקופות שבהן יינתנו, יכול שיהיו שונים לגבי אזורי עדיפות לאומית שונים. בהתאם לאמור, ניתן להעניק ביישובי הקו הקדמי סיוע מוגבר שאינו ניתן ביתר יישובי עוטף עזה.

12. התכנית האסטרטגית המוצעת מיועדת להעמיק את ההשקעה והסיוע הממשלתי לאזור, במטרה לעודד צמיחה כלכלית ולחזק את ההתיישבות באזור בכלל, וביישובי הקו הקדמי בפרט. התוכנית עוסקת במגוון תחומים, שנקבעו בשים לב למטרותיה, תוך התמקדות בתחומי ההתיישבות והכלכלה, לרבות פיתוח החקלאות המהווה רכיב משמעותי בכלכלת האזור.

13. יישובי עוטף עזה כוללים יישובים כפריים במועצות האזוריות ואת שדרות, שהיא הרשות העירונית היחידה באזור האמור, והיא גם הרשות היחידה באזור המצויה בתוכנית הבראה.

התוכנית המוצעת מכוונת לתת מענה הן ליישובים במועצות האזוריות והן לעיר שדרות. כאמור בהחלטה ובדברי ההסבר לה, קיימת שונות בצרכים ובמאפיינים של יישובי המועצות האזוריות ושדרות, וחלק מרכיבי התוכנית מותאמים ליישובים במועצות האזוריות בלבד או לשדרות בלבד, על פי העניין ועל פי השיקולים המקצועיים הרלוונטיים. כך, וכמפורט בהרחבה בדברי ההסבר להצעה, בתחומי ההתיישבות וקידום הצמיחה הדמוגרפית, המגזר הכפרי, המאופיין באזור עוטף עזה ביישובים קטנים בעיקר, מחייב פעילות נרחבת בנושא זה במועצות האזוריות. לעומת זאת, שדרות היא הרשות היחידה באזור הנמצאת בתוכנית הבראה והסיוע הניתן לה משקף צרכים הנובעים מכך. כך גם, בתחום התשתיות, צרכיהן של המועצות האזוריות, על פריסתן הגיאוגרפית ומאפייני היישובים הכפריים מחייבים מענים שונים מאלו הניתנים בעיר.

רכיבים אחרים בתוכנית, ובכלל זה הרכיבים הנוגעים לתחום התחבורה, הכלכלה, הקהילה, המים והביוב, השכלה גבוהה והכשרה מקצועית, נקבעו על פי הצרכים המקצועיים והביטחוניים הרלוונטיים, מתוך ראית צרכי האזור כולו.

14. היישום במשרדים השנים ילווה על פי העניין על ידי היועצים המשפטיים הרלוונטיים. חלק מרכיבי ההצעה טעונים תיקוני חקיקה ראשית או משנית, כאמור בהצעה. יישומם של רכיבים אחרים כרוך בהתקנתם או תיקונם של נהלים, הוראות מנכ"ל וכיו"ב. וההיבטים המשפטיים הנוגעים לעניין יבחנו במהלך הכנת החקיקה, ההוראות וכיו"ב לפי העניין. סעיף 47 להצעה עניינו בהצעה לתיקון החלטות מועצת מקרקעי ישראל, דבר המחייב החלטת המועצה האמורה.

כל הפעולות הכרוכות בביצוע ההחלטה על ידי המשרדים השונים ייעשו בכפוף לכל דין החל על העניין, ובכלל זה בהקשרים הרלוונטיים, דיני התכנון והבניה, דיני המכרזים, דיני התמיכות והוראות החשב הכללי בדבר תמיכות לגופים אחרים, וחוקים רלוונטיים נוספים ובהם חוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001, חוק תכנון משק החלב, התשע"א – 2011 וחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

15. במסגרת הצעת ההחלטה מוצע כי חלק מהפעולות הנכללות בה יבוצעו על ידי החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית (להלן – החטיבה). החטיבה היא גוף ביצוע חיצוני ליישום החלטות הממשלה בתחום ההתיישבות, כאמור בסעיף 3 להחלטת ממשלה מס' 2069 מיום 22.7.2007. להסתדרות הציונית העולמית, במסגרתה פועלת החטיבה, מעמד מיוחד המעוגן בחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ ישראל, התשי"ג-1952, ויחסיה עם הממשלה מעוגנים גם במסגרת אמנה שנחתמה מכוחו של חוק זה. בין ממשלת ישראל, באמצעות החשב הכללי, לבין ההסתדרות הציונית, נחתם ביום 14.5.2000 גם הסכם בעניין פעילותה ותקצובה של החטיבה. תקציב החטיבה ממומן באופן מלא מתקציב המדינה. בהחלטת ממשלה מס' 2069 שהוזכרה לעיל וכן בהחלטת ממשלה מס' 601 מיום 19.7.2009, נקבעו עקרונות שונים לפעילותה של החטיבה, מתוך רצון לשמור על יתרונות החטיבה להתיישבות כגוף בעל ידע, ניסיון ומומחיות בתחום ההתיישבות, ולהבטיח פעילות על-פי עקרונות של מנהל תקין.

בהתאם להחלטה מס' 2069, הטלת תפקידים על החטיבה מעבר לתוכנית העבודה המאושרת שלה מחייבת החלטת ממשלה או ועדת שרים מטעמה, לאחר ששוכנעה בהתבסס על הנימוקים שיפורטו בהחלטתה, כי קיימים באותו מקרה טעמים המצדיקים העברת התפקיד או הפעילות לידי החטיבה ולאחר שבחנה החלופות לביצוע אותן פעולות באמצעות משרד ממשלתי אחר. במקרה הנדון, התפקידים שמוצע להטיל על החטיבה עולים בקנה אחד עם מטרותיה ויעדיה כפי שנקבעו בהחלטת ממשלה מס' 601 הנ"ל, ופורטו בדברי ההסבר להצעת ההחלטה הנימוקים להטלתם על החטיבה במקרה הנדון, כמתחייב.

16. סעיף 153 לחוק קובע הוראות ומגבלות לעניין ביטול החלטה בדבר אזורי עדיפות לאומית או הפחתת הטבות לפיה, אולם, כפי שחווינו דעתנו גם בהתייחס להחלטות קודמות שעניינן עדיפות לאומית, נראה כי מגבלות וסייגים אלו אינם חלים מקום בו החלטה נקצבה לכתחילה לפרק זמן מוגדר, באופן שיש בו משום קביעה מראש של מועד סיום ההכרזה וההטבות. במצב דברים זה ההחלטה תבוא לכלל סיום במועד שנקבע לכתחילה בהחלטת הממשלה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

בסעיף 49 להצעה, מוצע, בהמשך להחלטת ממשלה מס' 1340 מיום 16.2.2014, שעניינה קביעת הקריטריונים לשינוי בהטבות במס הכנסה לתושבי יישובים, להנחות את שר האוצר במסגרת תזכיר החוק המתגבש, לבחון את

הצורך למתן מענה גם ליישובים במועצות האזוריות שמחצית יישוביהם לכל הפחות הם יישובי עוטף עזה, ואשר אינם נכללים ברשימת היישובים הנגזרת מהחלטת הממשלה האמורה.

החלטת ממשלה מס' 1340 התקבלה בעקבות פסיקתו של בית המשפט העליון בבג"ץ 8300/02 **גדבאן נסר ואח' נגד מ"י ואח'**, ונועדה לקדם חקיקת מתכונת חדשה למתן הטבות מס הכנסה לתושבי יישובים, על בסיס קריטריונים אובייקטיביים, שוויוניים וברורים. טיוטת תזכיר החוק שגובש בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1340 צפוי להגיע לאישורה של הממשלה במסגרת אישור תקציב המדינה לשנת 2015. סעיף 49 להצעה הנוכחית, המנחה לבחון הצורך בשינויים בנושא זה, בהקשר ספציפי ומוגדר, מעורר קושי משפטי בהקשר זה. עם זאת מובן כי הבחינה הנוספת המוצעת כעת תעשה בשים לב לפסק דינו של בית המשפט העליון, ותוך בדיקת כל ההיבטים המקצועיים והמשפטיים הנוגעים לעניין, הן במישור בדיקת הצורך בעניין והן לאחר מכן, ואם ימצא צורך, בבחינת הקריטריונים הרלוונטיים.

מעבר לאמור לעיל, ובשים לב לאמור בפרק ההיבטים המשפטיים, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

טיוטת הצעת ההחלטה הופצה להערות היועצים המשפטיים של משרדי הממשלה הרלוונטיים ביום 31.8.2014 ופעם נוספת ביום 7.9.14, ביום 9.9.2014 וביום 16.9.14. בטיוטה הוטמעו תיקונים שונים בעקבות הערות שהתקבלו.

עמדת היועץ המשפטי במשרד האוצר:

"לסעיף 49 - מיסוי יחידים-

בבג"ץ 8300/02 **גדבאן נ' מדינת ישראל** קבע בית המשפט כי מנגנון הטבות מס הקובע רשימה פרטנית של יישובים אשר תושביהם זכאים להנחות במס הכנסה, מבלי שנקבעו קריטריונים ברורים על-פיהם יוגדרו תנאי הזכאות והיקפם – פוגע בשוויון, באופן בלתי חוקתי. בעקבות פסק דין זה, התקבלה החלטת ממשלה מס' 1340 מיום 16 בפברואר 2014 שעניינה שינוי בהטבות במס הכנסה לתושבי יישובים זכאים וקביעת קריטריונים לזכאות (להלן - החלטת הממשלה הקודמת).

החלטת הממשלה הקודמת קובעת כי שר האוצר יתקן את סעיף 11 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] כך שתקבע בה מתכונת חדשה למתן הטבות מס לתושבי יישובים בהתאם לקריטריונים אובייקטיביים, ברורים ושוויוניים. הקריטריונים שנקבעו לצורך כך בהחלטת הממשלה הקודמת הם: פיזור דמוגרפי-גיאוגרפי הנקבע על פי האשכול הפריפריאלי של הישוב; מצב חברתי-כלכלי הנקבע על פי האשכול הכלכלי-חברתי של הישוב; מרחק מגבול. בסעיף 49 להחלטה הנוכחית, מוצע לבחון הכללת יישובים נוספים, שאינם נכללים ברשימת היישובים הנגזרת מהחלטת הממשלה הקודמת מאחר ואינם עומדים בקריטריונים שנקבעו בה, כך שגם תושביהם יקבלו את ההטבה האמורה. הצעה זו מעוררת קושי משפטי רב מאחר והיא עומדת בניגוד להחלטת הממשלה הקודמת ופסיקת בית המשפט העליון שחייבו מתן הטבה על סמך קריטריונים מקצועיים ענייניים ושוויוניים. זאת ועוד, הוספת יישובים כאמור תיצור אפליה מול יישובים אחרים, אשר קרבתם לגדר המערכת ברצועת עזה גדולה יותר, אולם אינם עומדים בקריטריון המוצע בהחלטת הממשלה הנוכחית."

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בשים לב לכל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

יעל כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית